

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Manole Marinoff cu Mitiu Draganoff.*

Curtea de apel din București, secțiunea I: Nicolae D. Alexandrescu și altu cu Frații Mihail Al. Georgescu.

Tribunalul comercial Ilfov, secția II: Societatea română de petrol „Bacău” cu Filip Lustgarten și altu.

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 13 Ianuarie 1915

Președînța d-lui C. R. Manolescu, președinte

Manole Marinoff cu Mitiu Draganoff

ACT SUB SEMNĂTURĂ PRIVATĂ. — CONVENȚIUNE SINALAGMATICĂ — FORMALITATEA DUBLULUI EXEMPLAR. — LIPSA EI. — DACA ATRAGE NULITATEA CONVENȚIUNII. — ÎNCEPUT DE DOVADĂ SCRISĂ. — MARTORI ȘI PREZUMȚIUNI. — ART. 1179 C. CIV.

Neîndeplinirea formalității dublului exemplar în contractele sinalagmatice, cerută de art. 1179 c. civ., nu atrage nulitatea convențiunii însăși, ci dă drept părții ce se prevalează de dânsa să dovedească existența ei prin alte mijloace legale și să completeze începutul de dovadă scrisă rezultând dintr'ânsa prin martori prezumționi sau prin jurământ supletoriu.

No. 20. — Casată în urma recursului făcut de Manole Marinoff, sentința No. 706 din 1913, a tribunalului Constanța, în proces cu Mitiu Draganoff.

S'a ascultat citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. Ștefănescu; pe d-l avocat A. Diamandopol, pentru recurent, în desvoltarea motivului de casare; pe d-l avocat Economu, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

«Asupra motivului de casare tras din violarea art. 1170 c. civ., și greșita lui interpretare, intrucât rău a considerat tribunalul vânzarea neperfectă pe motivul că actul de vânzare semnat de părți și care urma să se autentifice de tribunal ar fi nul și că nu conține formalitatea dublului exemplar. Actul de care m'am servit nu l-am socotit nici odată eu cumpărător ca un perfect și necontestat titlu translativ de proprietate, ci l-am socotit numai ca un început de dovadă scrisă, ca un mijloc de probațiune a convențiunii, pe care l-am completat cu interogatorul părții luat în instanță».

Având în vedere că se constată că prin act sub semnătură privată, Manole Marinoff cumpără dela Mitiu Draganoff pe preț de 2.000 lei un lot de 10 hectare din pământul vândut de stat în loturi în Dobrogea; că, cumpărătorul pune în executare această convențiune, deoarece depune jumătate din preț la percepție pentru plata ratelor datorite statului, iar cealaltă jumătate o pune la dispoziția vânzătorului printr'o ofertă reală urmată de consemnarea ei;

Că, însă, vânzătorul opunându-se la predarea lotului, cumpărătorul l-a chemat în judecată și tribunalul prin sentința supusă recursului, a respins această acțiune pe motiv că deși actul doveditor al convențiunii de vânzare este sub semnătură privată necontestată a vânzătorului, totuși nefiind făcut în dublu exemplar, este nul conform art. 1179 și face ca vânzarea să nu fie perfectă;

Considerând că neîndeplinirea formalității dublului exemplar în contractele sinalagmatice, cerută de art. 1179 c. civ., nu atrage nulitatea convențiunii

însăși, ci dă drept celui ce se prevalează de dânsa să dovedească existența ei prin alte mijloace legale și să completeze începutul de dovadă scrisă rezultând dintr'însa prin martori, prezumpțiuni sau jurământul supletoriu;

Considerând că din concluziunile în sensul cărora s'au apărat la tribunal, rezultă că părțile nu au considerat actul aflat la dosar ca un titlu perfect de probațiune al vânzării intervenită între ele, ci numai ca un început de dovadă scrisă; că, cumpărătorul reclamant s'a referit, pentru dovedirea vânzării, la răspunsurile dela interogator ale vânzătorului; iar acesta, departe de a contesta vânzarea, a cerut numai să stabilească prin martori, că prețul real al vânzării este de 3.200 lei în loc de 2.000 lei cât se menționează în act;

Că, în asemenea împrejurări, tribunalul nu putea să refuze părților să completeze prin martori și alte prezumpțiuni ale cauzei dovada rezultând din act ci era ținut să decidă, după probele administrate, condițiunile vânzării;

Că, tribunalul judecând că nu există vânzare, fiindcă actul n'a fost făcut în dublu exemplar, a violat art. 1179 c. civ., așa că recursul este întemeiat;

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 19 Noembrie 1914

Președința d-lui Al. Dem. Oprescu, consilier

Nicolae D. Alexandrescu și altu cu Frații Mihail Al. Georgescu

EXECUTARE. — FORMULĂ EXECUTORIE. — SECHESTRU-ASIGURĂTOR. — ACT AUTENTIC. — EXIGIBILITATE. — SUSPENDARE. — ART. 1 ȘI 2 DIN LEGEA DELA 9 IULIE 1913. — ART. 375, 610 ȘI 613 PR. CIV. — ART. 20 DIN LEGEA AUTENTIFICĂRII ACTELOR.

Potrivit dispozițiilor art. 375 pr. civ., și art. 20 din legea autentificării actelor, formula executorie nu se poate pune pe actele autentice de cât atunci când devin executorii, și acest caracter nu 'l capătă decât din momentul exigibilității lor.

Astfel, fiind, este nulă formula executorie pusă pe un act autentic a cărui exigibilitate a fost suspendată în virtutea legeri excepționale din 9 Iulie 1913, pentru suspendarea termenilor de plată în timp de război, precum nul este și sechestrul asigurator înființat pe baza unui asemenea titlu, de

oarece potrivit art. 613 pr. civ., nu se poate ordona un sechestrul-asigurator, decât sub condițiunea ca creanța să fie ajunsă la termen, iar creanța a cărei exigibilitate a fost suspendată în virtutea menționatei legi nu poate servi de bază pentru înființarea unui sechestrul asigurator.

Curtea,

Asupra apelului declarat de Nicolae D. Alexandrescu și Al. D. Alexandrescu, în contra sentinței civile No. 9 din 14 Ianuarie 1914, a tribunalului Prahova, secția I, prin care admitându-li-se în parte contestațiunea făcută împotriva titlului executor aplicat prin actul de vânzare autenticat de zisul tribunal la No. 4751 din 1912, se anulează procesul-verbal de sechestrul definitiv încheiat de portăreii tribunalului Ialomița în ziua de 8 Octombrie 1913, se menține procesul-verbal de sechestrul-asigurator dresat de aceeași portărei în ziua de 24 August 1913 și se respinge cererea de anulare a titlului executor aplicat pe menționatul act, titlul executor și sechestrul care s'au cerut de frații Georgescu.

Având în vedere că, din actele aflate în dosar, din cele prezentate în instanță, precum și din concluziunile orale și scrise ale părților se constată în fapt că, prin actul de vânzare menționat mai sus frații Mihail și Alexandru Georgescu, au vândut fraților Nicolae și Al. D. Alexandrescu 17 perechi boi, 4 semănători, 4 secerători și mai mult grâu de sămânță ce le aveau la conacul moșiei Urziceni din județul Ialomița, toate pe preț de 25.000 lei, cu obligațiune din partea fraților Alexandrescu, ca să plătească această sumă la 1 Iulie 1913, și cu clauza expresă că neplata la termenul stipulat dă dreptul vânzătorilor ca, fără judecată, somațiune sau punere în întârziere, să se despăgubească de suma de 25.000 lei, cu privilegiu, din averea vândută cât și din altă avere mobilă sau imobilă a cumpărătorilor;

Că, la 1 Iulie 1913, frații Alexandrescu neachitând suma la care se obligaseră, frații Georgescu cer la 3 Iulie 1913, și obțin dela tribunalul Prahova învestirea cu formula executorie a actului de vânzare, iar la 9 August 1913, cer înființarea unui sechestrul-asigurator pe averea debitorilor lor dela moșia Urziceni, sechestrul care s'a aplicat de portăreii tribunalului Ialomița, prin procesul-verbal din 24 August 1913, și tot după stăruința fraților Geor-

gescu se înființează și un sechestrul definitiv, prin procesul-verbal cu data de 8 Octombrie 1913, pe aceeaș avere ;

Că, frații Alexandrescu, văzându-se urmăriți, au făcut prin petiția înregistrată la No. 48403 din 10 Octombrie 1913, contestațiune la tribunalul Prahova, cerând anularea titlului executor și prin consecință desființarea sechestrelor, precum și daune în valoare de 14.000 lei ;

Că, tribunalul Prahova, secțiunea I, luând în cercetare contestațiunea, a admis-o în parte, prin sentința No. 9 din 14 Ianuarie 1914, și a anulat numai sechestrul definitiv, menținând titlul executor și sechestrul-asigurător fără a se pronunța asupra daunelor ;

Că, contestatorii fiind nemulțumiți pe zisa sentință au declarat apelul de față asupra căruia Curtea urmează a se pronunța astăzi ;

Având în vedere că apelanții frații Alexandrescu, în susținerea contestațiunii lor, au cerut înaintea Curței ca și la prima instanță, ca să se anuleze formula executorie pusă pe actul de vânzare, autentificat de tribunalul Prahova, secțiunea I, la No. 4751 din 1912, prin care se obligau să plătească intimaților frații Georgescu la 1 Iulie 1913, suma de 25.000 lei, drept preț al vitelor, uneltelor și grâului ce cumpăraseră de pe moșia Urziceni, precum și sechestrul-asigurător aplicat de portărelul tribunalului Ialomița Emil Brătianu, prin procesul-verbal cu data de 24 August 1913, și să fie obligați numiții intimați și la suma de 14.000 lei daune ;

Având în vedere, în ce privește anularea formulei executorie, că apelanții invoacă ca motiv faptul că, deși prin actul de vânzare termenul de plată a sumei de 25.000 lei, expiră la 1 Iulie 1913 și formula executorie a fost aplicată la 3 Iulie 1913, totuși o asemenea formulă este nulă, întrucât unul dintre debitorii frați Alexandrescu era mobilizat și prin legea excepțională promulgată la 9 Iulie 1913, lege pentru suspendarea prescripțiilor și termenilor unor acte judecătorești, precum și pentru modul de intentare și judecare a unor procese în timp de război, termenul plății fusese suspendat și creanța nu mai era exigibilă ;

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 375 pr. civ., și art. 20 din legea autentificării actelor, formula executorie nu se poate pune pe actele auten-

tice decât atunci când devin executorii și acest caracter nu 'l capătă decât din momentul exigibilității lor ;

Că, prin urmare, trebuie a se cerceta și a se vedea dacă actul de vânzare intervenit între frații Georgescu și frații Alexandrescu, devenise exigibil la 3 Iulie 1913, când a fost investit cu formula executorie de către tribunalul Prahova ;

Considerând că, prin menționata lege promulgată la 9 Iulie 1913, pentru suspendarea prescripțiilor și termenilor unor acte judecătorești, precum și pentru modul de intentare și judecare a unor procese în timp de război, s'a luat o serie de măsuri ocrotitoare pentru interesele mobilizaților din cauza lipsei lor, între care și aceea edictată de art. 2, al. ultim, prin care se suspendă termenele de plată prevăzute în convențiuni, — suspensiune a cărei încetare este fixată prin art. 4 din lege la o lună după publicarea în «Monitorul Oficial» al decretului de demobilizarea trupelor, care a avut loc la 1 Octombrie 1913 ;

Considerând că, deși din actul de vânzare rezultă că suma de 25.000 lei. la care se obligaseră frații Alexandrescu către frații Georgescu, ar fi devenit exigibilă la 1 Iulie 1913, și actul ar fi putut fi posterior acestei date, investit cu formula executorie într'o stare normală de lucruri, totuși, prin efectul retroactiv din art. 1 al legii, fiind suspendate nu numai termenele care se împlineau după promulgarea legii dar și termenile anterioare începând dela 20 Iunie 1913, data decretului de mobilizare, rezultă că, creanța cu termenul de 1 Iulie din convențiunea părților în speță, nu devenise exigibilă la 3 Iulie 1913, data investirii ei cu formula executorie întrucât unul din debitori fiind mobilizat, prin efectul suspensiunii termenului, exigibilitatea creanței, fusese amânată pentru data de 1 Octombrie 1913, după decretul de demobilizare ;

Că astfel fiind, formula executorie, aplicată pe actul de vânzare în chestiune, este nulă și deci inoperantă și prin aceasta primul punct din contestațiunea fraților Alexandrescu devine fondat în drept și cată a se admite.

Având în vedere, în ce privește procesul-verbal de sechestrul-asigurător cu data de 24 August 1913, că apelanții Alexandrescu au susținut nulitatea lui pe

motiv că creanța din convențiune nu era ajunsă la termen și astfel fiind tribunalul nu putea ordona o asemenea măsură;

Considerând că, din regulile prescrise de art. 613 pr. civ., rezultă că un creditor nu poate cere și instanța judecătorească nu poate ordona un sechestrus-asigurător decât sub condițiune ca, creanța să fie ajunsă la termen și rațiunea acestei condițiuni reese de acolo că, numai prin exigibilitatea creanței și neplata ei se constată reaua credință a debitorului și numai atunci se poate justifica măsurile de conservare luate printr'un sechestrus, afa:ă de cazurile excepționale prevăzute de art. 616 pr. civ., când debitorul se află sau se pune în asemenea împrejurări încât să pericliteze neplata creanței când va ajunge la termen, cazuri în care este permis sechestrus și înainte de exigibilitatea creanței, dar în cauza de față nu poate fi vorba de excepțiunile prevăzute de citatul art. 616;

Considerând că, din menționata lege promulgată la 9 Iulie 1913, rezultând că termenul de plată din convențiune este suspendat pe tot timpul mobilizării în favoarea celor mobilizați până după o lună dela decretarea demobilizării trupelor, apoi este cert și învederat că o creanță, a cărei exigibilitate ar cădea înăuntrul termenului mobilizării, este socotită ca nefiind ajunsă la termen și ca atare ea nefiind conformă cu regulile prescrise de art. 610 pr. civ., nu poate autoriza aplicarea unui sechestrus-asigurător;

Având în vedere că, intimații frații Georgescu, obiectează că sechestrus aplicat e legal, căci, prin art. 1, partea finală din legea dela 9 Iulie 1913, se permite în contra mobilizațiilor măsurile pur conservatoare cum de exemplu: popriri, sechestrus-asigurătoare și altele, rămânând suspendată judecata validării lor;

Considerând că, obiecțiunea nu este fondată, deoarece din examinarea atentă a întregului art. 1 din lege, rezultă că, măsurile conservatoare de care se vorbește sunt autorizate și se referă la acele creanțe care au ajuns la termen înainte de 20 Iunie 1913, data decretului de mobilizare, și aceasta cu drept cuvânt fiindcă acele creanțe fiind ajunse în mod regulat la termen, reaua credință a debitorului de a nu plăti este constatată și aplicarea unor măsuri conservatoare, chiar în timpul lipsei mobilizării, este

justificată, iar nicidecum nu se referă la acele creanțe ale căror termene de plată cad în timpul mobilizării, căci în virtutea legii termenul unor asemenea creanțe fiind suspendat și exigibilitatea lor amânată, debitorul nu mai poate fi socotit în culpă pentru neplată și astfel fiind o măsură de asigurare luată contra'i nu'și are rațiunea;

Considerand că, distincțiunea arătată mai sus a fost vroită, în mod vădit, de către legiuitor, deoarece pe când în art. 1, când se referă la creanțele ajunse la termen, înainte de mobilizare, se spune expres că, măsurile pur conservatoare sunt permise, în art. 2 când vorbește de suspendarea termenilor de plată a convențiilor cari cad înăuntrul mobilizării, nu mai reproduce dispozițiunea că asemenea măsuri sunt permise deși termenul e suspendat;

Că, prin urmare, din cele expuse rezultă că, sechestrus asigurător aplicat la 24 August 1913, pe averea fraților Alexandrescu, din care unul era mobilizat, este nul și inoperant și astfel și acest punct din contestațiune devine fondat și cată a se admite.

Având în vedere că, apelanții contestatori frații Alexandrescu, au mai cerut și susținut, atât la prima instanță, cât și înaintea Curței, că frații Georgescu să fie obligați să le plătească suma de 14000 lei daune, pricinuite prin ilegala aplicare a sechestrusului din cauza căruia grăul sechestrus s'a stricat neputând fi condiționat (lopătat) și în stabilirea faptului au propus martori cari s'au ascultat de Curte administrându-se și dovada contrarie de către intimați;

Având în vedere că, deși din declarațiunile unanime ale martorilor propuși de o parte și alta, rezultă în mod cert, că grăul s'a stricat după aplicarea sechestrusului, aceasta însă nu este de ajuns ca să facă pe intimat să fie răspunzător de daune, ci trebuie a se cerceta și a se vedea dacă ei sunt în culpă, cu alte cuvinte, dacă prin fapta lor apelanții n'au putut condiționa grăul care s'a stricat;

Considerând că, deși din declarațiunile martorilor Sava Minculescu și Mih. Angelescu, propuși de apelanți, ar rezulta că din cauza sechestrusului și a refuzului custodelui de a da cheia dela magazie nu s'a putut condiționa grăul, aceste depozițiuni însă nu sunt suficiente și nu merită încredere pentru a stabili culpa intimaților, întrucât, din arătările unanime

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

SECȚIUNEA II

Audiența dela 3 Decembrie 1914

Președința d-lui P. Davidescu, judecător

Societatea română de petrol Bacău cu Filip Lustgarten și alții.

MANDAT COMERCIAL. — PREPUS. — MANDAT TACIT. — VALIDITATE. — ART. 400 C. COM.

MANDAT COMERCIAL. — PREPUS. — MANDAT TACIT. — ACTE ERFERITOARE LA COMERT. — ACTE DE DISPOZIȚIUNE. — ART. 395 C. COM. GAJ COMERCIAL. — ACT DE DISPOZIȚIE. — CAPACITATEA DE A ÎNSTRĂINA. — ART. 480 C. COM. ȘI 1685 C. CIV.

IMOBIL PRIN NATURĂ. — MAȘINI. — IMOBILE PRIN DESTINAȚIE. — CONSTITUIRE ÎN GAJ. — ART. 463 ȘI 468 C. CIV.

GAJ. — CONTRACT REAL. — TRADIȚIUNE. — ART. 1685 C. CIV.

1° Potrivit dispozițiilor art. 400 din codul comercial, prepusul putând intenta orice acțiune și a fi chemat în judecată în locul patronului pentru obligațiunile contractate de dânsul în exercițiul comerțului cu care a fost însărcinat, fără a distinge dacă prepusul are mandat tacit sau expres, urmează că un mandatar tacit al unei societăți poate introduce o cerere în justiție în mod valabil fără să aibă nevoie de autorizarea consiliului de administrație și nici de un mandat scris din partea societății.

2° Potrivit art. 395 c. com., mandatul tacit al prepusului, față de cel de al treilea fiind socotit ca general, urmează ca în materie comercială prepusul pe baza unui mandat tacit poate să facă toate actele necesare exploatărei fondului comercial pe care îl conduce, afară de actele de dispozițiune cari ar fi contrarii exercițiului aceluși comerț.

3° Constituirea unui gaj fiind un act de dispozițiune, urmează că persoana care îl constituie trebuie să aibă capacitatea de a înstrăina.

4° Clădirile fiind imobile prin natura lor chiar când sunt făcute de o persoană care nu este proprietara terenului, nu pot fi constituite în gaj, spre deosebire de mașinile și ustensilele afectate exploatărei unei fabrici cari nu devin imobile prin destinație decât dacă sunt atașate exploatărei fondului de însuși proprietarul terenului și prin urmare pot fi constituite în gaj.

5° Contractul de gaj fiind un contract real, el nu devine perfect cât timp lucrul gajat nu se află în posesiunea creditorului sau a unui terțiu ales de părți.

Tribunalul,

Având în vedere opozițiunea introdusă prin petiția înregistrată la No. 11771 din 1914, de către societatea română de petrol «Bacău», prin administratorul-delegat și reprezentantul ei legal Mihail Mun-

ale martorilor propuși de ambele părți rezultă că, cu ocaziunea sequestrului, nu fuseseră aplicate sigiliile de către portărel, — întrucât custodele Petre Petrescu, spune că el nu a refuzat niciodată de a da cheia magaziiilor pentru a se efectua condiționarea, și întrucât însuși martorul Costică Ionescu, propus de apelanți, revenind asupra unei prime declarațiuni, spune categoric că, condiționarea n'a avut loc, nu din cauza sequestrului, căci intrarea în magazii era permisă, ci din cauza unei cantități prea mari de grâu care se afla depozitată, ceea ce nu poate constitui o culpă a intimaților;

Considerând că, ceea ce pune în evidență și mai mult neverosimilitatea celor doi martori Minculescu și Angelescu ai apelanților, este faptul că, chiar în timpul duratei sequestrului, apelanții au vândut și predat grâul sequestrat, parte lui Apostol Petrescu și parte lui Tache Mihăilescu, cari ca martori ai apelanților, confirmă această vânzare care nu se tăgăduiește nici de apelanții frații Alexandrescu prin interogatoriul luat înaintea Curței și recunoscută de apelantul N. Alexandrescu printr'o declarațiune făcută înaintea șefului poliției Urziceni, cu ocazia cercelării penale de violarea sequestrului cerută de frații Georgescu, declarațiune aflată în copie legalizată la dosar, or, dacă apelanții au putut vinde grâul în timpul sequestrului, cu atât mai mult puteau să-l condiționeze și deci nici o culpă nu se poate imputa fraților Georgescu și ca atare nu pot fi răspunzători de daune;

Că prin urmare, din cele expuse rezultă, că apelul fraților Alexandrescu este fondat și trebuie admis numai în ce privește anularea formulei executorie depe actul de vânzare menționat și anularea sequestrului asigurător vorbit mai sus, iar în ce privește cererea de daune câtă a fi respinsă;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată făcută de apelanți pe care Curtea în aprecierea sa le fixează la suma de 150 lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Dem. Oprescu, (urmează dispozitivul).

Semnați: Al. Dem. Oprescu, M. Balș, P. Hagiopol.

teanu, contra ordonanței acestui tribunal, cu No. 6426 din 1914, cum și cererea de intervențiune introdusă contra aceleși ordonanțe prin petiția înregistrată la No. 11977 din 1914, de către Victor Segal în calitate de creditor al sus zisei societăți;

Având în vedere susținerile orale și concluziunile scrise ale părților cum și actele dela dosar.

In ce privește opozițiunea :

Având în vedere că înainte de a 'i discuta motivele de fond, trebuie tranșat incidentul ridicat de către intimatul Filip Lustgarten, prin care tinde la respingerea ei, pentru motivul că M. Munteanu nu are calitatea de a lucra în justiție în numele societății pentru care a introdus opoziția ;

Având în vedere că intimatul susține, că în speță fiind vorba de o societate anonimă, după dispozițiunile art. 67, al. 2 pr. civ., ea urmează să fie reprezentată în justiție în chipul arătat prin statutele și actul ei constitutiv, sau dacă cererea se face printr'un mandatar, acesta trebuie să aibă un mandat scris conform art. 70 pr. civ. ;

Că, este în afară de discuție că Munteanu nu are mandat scris din partea societății ;

Că, de asemenea, Munteanu nu are dreptul nici după actul constitutiv al societății de a lucra în justiție, căci după art. 9 din statutele ei publicate în «Monitorul Oficial», administratorii nu vor putea lucra înaintea justiției fără autorizarea consiliului de administrațiune pe care Munteanu nu dovedește că o are ;

Că, chiar în ipoteza în care s'ar decide că, Munteanu este reprezentantul societății, astfel că în conformitate cu dispozițiunile art. 400 din codul de comerț poate să stea în justiție, însă întrucât mandatul lui Munteanu este expres iar nu tacit, trebuie ca acel mandat să fie public și pe câtă vreme nu se îndeplinesc formalitățile de publicitate prevăzute de art. 394 c. com., el nu poate lucra în justiție în numele și pentru societate ;

Având în vedere că este exact că Munteanu nu are mandat scris din partea societății, că este de asemenea exact că după statutele societății opoziție, pentru ca administratorii ei să poată lucra în justiție au nevoie de autorizarea consiliului de administrație, însă aceasta este necesar la sediul principal al societății iar nu în România unde după art.

11 din statute, consiliul de administrație este reprezentat printr'un mandatar numit de el și care este Munteanu ; că, mandatul acestuia nu este un mandat expres pentru că nu sunt îndeplinite în privința lui formalitățile de publicitate prevăzute de art. 394 din codul de comerț, și fiindcă Munteanu are un mandat, acesta nefiind expres, este tacit ;

Că după dispozițiunile art. 400 c. com., prepusul poate intenta orice acțiune și a fi chemat în judecată în locul patronului pentru obligațiunile contractate de dânsul în exercițiul comerțului cu care a fost însărcinat ;

Că, acest text de lege nu distinge între mandatul tacit și expres, astfel că Munteanu în calitatea lui de mandatar tacit al societății poate să stea în justiție pentru obligațiunile contractate de el în numele ei și deci să introducă opoziția de față fără ca pentru aceasta să aibă nevoie de autorizarea consiliului de administrațiune și nici de un mandat scris din partea societății ;

Că, art. 400 din codul de comerț, nu a fost modificat de textele din procedura civilă, invocate de intimat, căci după art. 889 din codul de comerț, exercițiul acțiunilor comerciale se regulează de codicele de procedură civilă, afară de dispozițiunile codicelui de comerț, iar art. 740 arată că nu sunt desființate dispozițiunile de procedură cuprinsă în codicele de comerț ;

Că, pentru aceste motive, incidentul ridicat de intimat urmează să fie respins ca nefondat.

In fond :

Având în vedere că în fapt se constată că M. Munteanu în calitate de administrator-general și reprezentant legal al societății române de petrol „Bacău“ s'a împrumutat dela intimatul Ph. Lustgarten cu suma de lei 60.246,40 pentru garantarea căreia îi dă în gaj rafinăria dela Onești cu toate instalațiunile și îmbunătățirile prezente prevăzute într'un inventar semnat de părți, care face parte integrantă din actul de gaj. Gajul rămâne în posesiunea d-lui M. Munteanu care răspunde de el atât pe cale civilă cât și penală. Expirând termenul de plată, Lustgarten cere executarea actului și tribunalul prin ordonanța No. 6426 din 1914 ordonă vânzarea gajului ;

Contra acestei executări se face opoziție de către M. Munteanu în sus arătată calitate, iar la această

opozitie se face și o intervenție din partea lui V. Segal, în calitate de creditor al societății oponente;

Că, primul motiv al opoziției este tras din lipsa de capacitate a lui Munteanu de a putea constitui gajul pentru și în numele societății;

Având în vedere că, se susține că M. Munteanu nu avea mandat din partea societății oponente de a constitui gajul;

Am arătat cu ocaziunea discutării incidentului ridicat de intimat, că mandatul lui Munteanu este un mandat tacit, căci pentru ca să fie un mandat expres în sensul legii, nu este suficient ca să se arate că cineva este reprezentantul unei societăți streine, ci trebuiesc îndeplinite în privința lui toate formalitățile de publicitate prevăzute de art. 394 c. com., pentru ca terții să poată cunoaște întinderea puterii mandatarului;

Că, în speță, deși în art. 11 din statutele societății se arată că consiliul de administrație va fi reprezentat în România printr'un mandatar ce-l va numi acest consiliu și deși în declarația publicată în „Monitorul Oficial“ No. 16 din 19 Aprilie 1912 la pag. 704 se arată că d-nu M. Munteanu este autorizat să ceară în numele societății, al cărui reprezentant este numit d-sa, autorizarea de a funcționa în România, totuși în aceste publicațiuni nearătându-se întinderea mandatului lui Munteanu, ele nu sunt suficiente pentru a dovedi existența mandatului expres, astfel că nu poate fi vorba că Munteanu ar fi avut un astfel de mandat din partea societății oponente pentru a o reprezenta în țara românească, ci are ca reprezentant al ei un mandat tacit;

Că, fiind stabilit în fapt că Munteanu este un mandatar tacit, urmează ca să-i aplicăm în drept principiile mandatului tacit al prepusului, stabilite de codul comercial;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 395 din codul comercial, față cu cel de al treilea, mandatul tacit al prepusului se socotește general și cuprinde toate actele necesare exercițiului comerțului pentru care este dat;

De aci rezultă, că în comercial prepusul pe baza unui mandat tacit poate să facă tot felul de acte necesare exploatării fondului comercial pe care îl conduce. Nu poate să facă numai acte din acelea care ar fi contrarii exercitării aceluși comerț. Nu poate deci să facă acte de dispozițiune prin care s-ar aliena fondul de comerț;

Că, în speță, Munteanu deși în calitatea lui de reprezentant cu mandat tacit poate să se împrumute pentru și în numele societății când acest împrumut este contractat pentru exercitarea comerțului ce-l conduce, totuși nu poate să facă acte de dispozițiune prin care să alieneze întreg fondul comercial;

Că, constituirea unui gaj fiind un act de dispozițiune, trebuie ca persoana care-l face să aibă capacitatea de a înstreina;

Că, Munteanu prin faptul că a constituit în gaj tot fondul comercial al societății ce o reprezintă, a făcut prin aceasta un act de dispozițiune excedând puterile mandatului său;

Că, față de cele de mai sus. Munteanu neavând capacitatea de a constitui în gaj tot fondul comercial ce-l administrează, primul motiv al contestațiunii este fundat și urmează să fie admis.

Având în vedere că prin al doilea motiv se cere anularea ordonanței pentru că lucrurile date în gaj nu ar fi mobile ci imobile și că deci gajul este inexistent;

Având în vedere că se susține de societatea oponentă, că din inventarul atașat actului se vede că cea mai mare parte din obiectele date în gaj sunt construcțiuni, imobile prin natura lor, mașini care sivesc pentru exploatarea rafinării, imobile prin destinație și în speță prin modul cum sunt montate, imobile prin încorporațiune și numai o mică parte mobile;

Din inventarul menționat se constată într'adevăr că s'au dat în gaj construcțiunile și toată instalația industrială necesară exploatării rafinării compusă din mașinile și ustensilele specificate în acest inventar cum și mai multă avere mobilă.

În privința clădirilor după dispozițiunile art. 453 c. civ., ele sunt imobile prin natura lor ori de cine sunt făcute, chiar când sunt ridicate de o persoană care nu este proprietarul terenului, nu pot deci fi date în gaj.

În privința mașinilor și ustensilelor necesare exploatării rafinării din textul și spiritul art. 468 c. civ., rezultă că acestea pentru a deveni imobile prin destinațiune trebuie să fie atașate aceste exploatări de însuși proprietarul fondului care să fie și proprietarul lor, căci această atașare se face în interesul exploatării aceluși fond și numai proprietarul este reprezentantul acestui interes iar nu și arendașul care lucrează în interesul lui și numai pentru durată temporală a folosinței.

Că, față de aceste principii, mașinile și ustensilele date în gaj nu au devenit imobile prin destinațiune nici în sensul art. 468 nici în al art. 469 c. civ.,

căci în ambele aceste cazuri această destinațiune se dă numai de proprietarul fondului, au rămas mobile și deci susceptibile de a fi date în gaj;

Că, față de cele de mai sus, gajul se menține pentru toate mașinele, ustensilele rafinării și pentru celelalte obiecte mobile și este inexistent pentru clădirile ei, astfel că acest motiv urmează să fie admis în parte;

Având în vedere că al treilea și cel din urmă motiv de opoziție, este bazat pe nulitatea gajului care provine din faptul că obiectele gajate nu au fost luate din posesiunea debitorului;

Că, în fapt, se constată într'adevăr că gajul constituit a rămas în depozitul lui M. Munteanu;

Având în vedere că contractul de gaj este un contract real, el nu este perfect pe câtă vreme lucrul gajat nu este în posesiunea creditorului, căci înainte de aceasta ne aflăm în fața unei promisiuni de gaj, iar nu a unui contract de gaj. Tradițiunea lucrului dat în gaj este necesară nu numai pentru existența privilegiului, dar chiar pentru existența contractului de gaj și această tradițiune este indispensabilă nu numai față de terții dar și față de debitor.

Tradițiunea gajului se poate face și către un al treilea ales de părți cu condițiune însă ca acest terțiu să nu fie dependente de debitor astfel ca terții să nu poată fi înșelați, crezând că obiectul gajat nu a fost sustras dispozițiunii debitorului;

Având în vedere că intimatul Lustgarten, susține că situația părților din contractul de gaj este Lustgarten ca creditor, M. Munteanu debitor personal, iar societatea oponentă ca debitor gajist, astfel că în această situațiune, gajul nu s'a lăsat în posesiunea debitorului gajist.

Că, această susținere este neîntemeiată, căci Munteanu nu a lucrat în numele lui personal, ci în calitate de reprezentant al societății «Bacău», fapt ce se constată cu ușurință din citirea actului de gaj;

Că, în tot cazul Munteanu este într'o dependență atât de mare de societate încât dânsul nu poate fi considerat ca un terțiu în sensul art. 1688 c. civ., și așa cum am arătat mai sus că sunt condițiunile pe cari trebuie să le îndeplinească acest terțiu;

Având în vedere că intimatul Lustgarten, susține că față de dispozițiunile art. 728 bis pr. civ., după care contractele de amanet se transcriu într'un re-

gistrul special de unde terții pot lua cunoștință de existența gajului, tradițiunea lucrului gajat nu mai este necesară pentru existența lui;

Că, această susținere este neîntemeiată căci am arătat că pentru existența contractului de gaj, atât între părți cât și față de al treilea, deposedarea debitorului este o formalitate substanțială fără de care nu există contract de gaj în afară de excepțiunile prevăzute în câteva legi speciale cum și în art. 480 c. com., modificat în Iunie 1906, care declară valabile actele de gaj constituite asupra produselor solului și asupra materiilor industriale prime, acte transcrise conform art. 728 bis pr. civ., deși nu se operează deposedarea debitorului.

Rezultă deci că regula generală este cea arătată mai sus și numai prin excepție se permite existența contractului de gaj și fără deposedarea debitorului;

Că, de altminterlea, introducerea art. 728 bis de mai sus, a fost făcută de legiuitor pentru a se pune în concordanță legea de procedură civilă cu art. 1686 c. civ., care pentru contractul de gaj cere un act înregistrat în regulă și cum până la 1900 nu a existat la tribunale un registru special pentru amaneturi, a fost introdus, fără însă ca prin aceasta să se modifice dispozițiunile art. 1688 c. civ., ale cărui principii le-am arătat mai sus;

Că, în speță, constatându-se în fapt că lucrul gajat nu a eșit din posesiunea debitorului nu a existat deci nici contract de gaj, astfel că acest motiv al opozițiunii urmează să fie admis iar ordonanța opozată să fie anulată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător P. Davidescu admite opoziția și anulează ordonanța de gaj, etc.

Semnați: P. Davidescu, M. A. Dumitrescu.

BIBLIOGRAFIE

Regulamentul Hotărniciiilor, adnotat cu doctrina și jurisprudența română și streină, legiuirile vechi și formulare, cum și **Regulamentul special pentru hotărnicia islaurilor comunale**, de d-l *Wl. Mavrodineanu*, prim-președinte al tribunalului Teleorman. 1 vol. în 8° de 44 pagini. Depozitul general la *Curierul Judiciar*, București. — *Prețul 4 lei*.

Lucrarea apărută sub titlul de mai sus, foarte bine alcătuită, este de un real folos oamenilor de drept cum și tuturor acelor pe care îi interesează chestiile referitoare la hotărnicii. O recomandăm cu deosebire cititorilor noștri.